

PRESSEMEDDELELSE NR. 189/22

Luxembourg den 22. november 2022

Domstolens dom i sag C-69/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Udsendelse – medicinsk cannabis)

En tredjelandstatsborger, som lider af en alvorlig sygdom, kan ikke udsendes, såfremt den pågældende, fordi der ikke findes nogen egnet behandling i bestemmelseslandet, dér risikerer at være udsat for en hurtig, betydelig og uoprettelig forøgelse af de med sygdommen forbundne smerter

En russisk statsborger, der i en alder af 16 år blev ramt af en sjælden form for blodkræft, behandles i øjeblikket i Nederlandene. Den lægelige behandling består navnlig i administration af medicinsk cannabis med henblik på smertelindring. Brug af medicinsk cannabis er derimod ikke tilladt i Rusland.

Den nævnte tredjelandstatsborger indgav flere asylansøgninger i Nederlandene, hvoraf der blev givet afslag på den sidste i 2020, og har anlagt sag ved rechtbank Den Haag (retten i første instans i Haag) til prøvelse af den over for ham vedtagne afgørelse om tilbagesendelse. Han er af den opfattelse, at han bør få udstedt en opholdstilladelse, eller i det mindste bør han indrømmes udsættelse af sin udsendelse med den begrundelse, at den i Nederlandene modtagne smertebehandling med medicinsk cannabis er så vigtig for ham, at han ikke længere vil kunne leve et anstændigt liv, hvis denne behandling afbrydes.

Retten i første instans i Haag besluttede at forelægge Domstolen en række spørgsmål med henblik på nærmere bestemt at få oplyst, om EU-retten¹ er til hinder for, at der i en sådan situation træffes en afgørelse om tilbagesendelse eller en udsendelsesforanstaltning.

I sin dom af dags dato fastslår Domstolen i lyset af sin egen praksis og praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at **EU-retten er til hinder for, at en medlemsstat vedtager en afgørelse om tilbagesendelse eller foretager en udsendelse af en tredjelandstatsborger, der opholder sig ulovligt, og som lider af en alvorlig sygdom**, når der er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at tilbagesendelsen af den pågældende tredjelandstatsborger som følge af den manglende tilgængelighed af passende pleje i bestemmelseslandet vil udsætte vedkommende for en reel risiko for hurtig, betydelig og uoprettelig forøgelse af de smerter, som forårsages af den pågældendes sygdom.

Denne betingelse forudsætter navnlig, at det godtgøres, at den eneste effektive smertebehandling ikke lovligt kan

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16.12.2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (EUT 2008, L 348, s. 98), sammenholdt med artikel 1 (den menneskelige værdighed) og 4 (forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf) samt artikel 19, stk. 2 (beskyttelse i tilfælde af udsendelse) i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

ydes til vedkommende i bestemmelseslandet, og at manglen på en sådan behandling vil udsætte tredjelandstatsborgeren for smerter af en sådan intensitet, at de vil være i strid med den menneskelige værdighed, da de vil kunne give den pågældende alvorlige og uoprettelige psykiske lidelser eller endog føre vedkommende til at begå selvmord.

Hvad angår kriteriet om, hvor hurtigt en sådan risiko skal indtræde, præciserer Domstolen, at EU-retten er til hinder for, at forøgelsen af en tredjelandstatsborgers smerter i tilfælde af tilbagesendelse skal ske inden for en absolut frist, som er fastsat på forhånd i den pågældende medlemsstats lovgivning. Hvis medlemsstaterne fastsætter en frist, skal den være rent vejledende, og den kan ikke fritage den kompetente nationale myndighed for at foretage en konkret vurdering af den pågældende persons situation.

Hvad angår respekten for den pågældende persons privatliv², som omfatter lægelig behandling af en tredjelandstatsborger, selv når denne har ulovligt ophold, fastslår Domstolen, at den kompetente nationale myndighed kun kan vedtage en afgørelse om tilbagesendelse eller gennemføre udsendelsen af en tredjelandstatsborger efter at have taget hensyn til den pågældendes helbredstilstand.

Den omstændighed, at den nævnte person i tilfælde af tilbagesendelse ikke længere vil have adgang til den samme behandling som den, den pågældende modtager i den medlemsstat, på hvis område vedkommende opholder sig ulovligt, og udviklingen af dennes sociale relationer i bestemmelseslandet som følge heraf bl.a. kan blive påvirket, kan imidlertid ikke i sig selv være til hinder for vedtagelsen af en afgørelse om tilbagesendelse eller en udsendelsesforanstaltning over for den pågældende, når manglen på sådan behandling i bestemmelseslandet ikke udsætter vedkommende for en reel risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106

Følg Domstolen online!

² Som omhandlet i chartrets artikel 7.